

Olje- og energidepartementet (OED)

Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

Saksbeh./tlf.nr.: Erik Bruun/90928542

Deres ref./Deres dato: /

Vår ref.: 17/00241-3

Vår dato: 18.12.2018

Høringssvar - forskrifter til gjennomføring av tredje energimarkedspakke

Oppsummering av Statnetts høringsuttalelse:

Statnett støtter de forskriftsendringer som departementet foreslår vedr. gjennomføring av tredje energimarkedspakke, og har i hovedsak ikke noen kommentarer til de forskriftsbestemmelsene som er foreslått. Statnett har materielle kommentarer til ny bestemmelse om nedregulering eller utkobling av produksjon.

Statnett er innledningsvis enig med departementet i at det er viktig "at man viderefører opparbeidet kompetanse og etablerte fagmiljøer i NVE så langt som mulig." Samtidig ser vi at det er utfordrende når forskriftsendringene legger opp til at mye ansvar og mange fagfelt skal over fra NVE til RME. Det er enkelte steder ikke så lett å se hva som blir overført og hva som blir igjen. Dette må i størst mulig grad klargjøres.

Statnett ser klart behov for helhetlig behandling selv om oppgavene nå fordeles. I utgangspunktet vil det kunne være uheldig at funksjoner som er nært beslektet med gjensidige avhengigheter deles mellom to ulike forvaltningsenheter med behandling av eventuelle klager i ulike klageorgan. Eksempelvis nevner vi at forskrift om systemansvaret (Fos) § 22a om svært anstrengte kraftsituasjoner (SAKS) foreslås flyttet til kraftrasjoneringsforskriften, som skal forvaltes av NVE. Imidlertid regulerer en rekke andre paragrafer i fos forhold knyttet til forsyningssikkerhet og anstrengte kraftsituasjoner herunder § 5, § 12 og § 13, som skal forvaltes av RME. I perioden før man eventuelt kommer til en SAKS skal en rekke systemansvarsverkemidler tas i bruk. Videre er det i slike situasjoner viktig å se den totale virkemiddelpakken i sammenheng.

Videre er det viktig at utvikling av reguleringen og virkemidlene sees i sammenheng. Dette krever en tett koordinering mellom NVE og RME. Vi antar dette kan løses på en hensiktsmessig måte uten å utfordre nøytralitetskravene til RME.

Energilovforskriften

Statnett har ingen særskilte merknader.

Endringer i forskrift om kraftomsetning og netttjenester

Statnett har ingen særskilte merknader.

Forskrift om kontroll av nettvirksomhet

Statnett har ingen særskilte merknader.

Forskrift om systemansvaret i kraftsystemet

I høringsdokumentet på side 24, fjerde avsnitt, heter det: *"Konsesjonærer skal i dag foreta analyser og rapportere til NVE etter systemansvarsforskriften og forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet. Det foreslås i høringsnotatet at aktørenes rapportering skal skje til RME, samtidig som RME påser at innhentet informasjon, herunder dokumentasjon, gjøres tilgjengelig for andre deler av NVE så snart som mulig. Dette nedfelles i forskrift om systemansvaret i kraftsystemet § 25 og leveringskvalitetsforskriften § 5-1."*

Når dette foreslås inn som ny bestemmelse i fos § 25 første ledd annet punktum knyttes dette direkte til tilsynet med systemansvarlig. Det tilfaller NVE (i dag) mer informasjon enn det som innhentes gjennom tilsyn. Vi antar meningen er at andre deler av NVE også skal gis tilgang til informasjon utover det som RME innhenter gjennom tilsyn. Statnett stiller derfor spørsmål ved at slik tilgjengeliggjøring kun tas inn i § 25 og ikke i f.eks. gjennom å utvide § 24. Det bør avklares hvorvidt den foreslåtte innplasseringen innebærer at det **kun** er informasjon som er innhentet i forbindelse med tilsyn som RME skal dele med NVE eller om det også gjelder annen type informasjon. Tilsvarende anførsel gjelder for forskrift om leveringskvalitet.

Ved å legge kravet om at RMEs innhentede informasjon skal gjøres tilgjengelig for andre deler av NVE inn i fos § 25, samtidig som bestemmelsen skal regulere at RME fører tilsyn med at bestemmelsene i fos blir overholdt, vil man få en situasjon der RME fører tilsyn med sin egen forpliktelse til å dele informasjon. Vi nevner at denne uheldige reguleringen gjelder tilsvarende i forskrift om leveringskvalitet.

Vi registrer for øvrig at det er foreslått å ta inn i både fos § 25 første ledd og ny forskrift om nettregulering og energimarkedet § 6-2 at reguleringsmyndigheten skal føre tilsyn med at

bestemmelsene i fos blir overholdt. Vi har vanskelig for å se at det er nødvendig å regulere dette i mer enn ett av regelsettene.

OED foreslår å flytte §14a og §16 fra forskrift om systemansvaret direkte inn i energilovsforskriften. Dette innebærer at forvaltningen av systemansvarets plikter spres over ulike forskrifter og forvaltes av ulike enheter, NVE og RME. De ovennevnte paragrafer er foreslått tillagt NVE. Tilsyn med utøvelse av systemansvaret er imidlertid tillagt RME og det er uklart hvem som har det faktiske tilsynsansvaret for de ovennevnte paragrafer - NVE eller RME? Tilsvarende gjelder også for tilsynet for oppfølgingen av SAKS-tiltak.

Forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet

Statnett har ingen særskilte merknader.

Forskrift om energiutredninger

Statnett har ingen særskilte merknader.

Forskrift om rapporteringsplikt for kraftleveringsavtaler

Statnett har ingen særskilte merknader.

Forskrift om planlegging mv., kraftrasjonering

Statnett har ingen særskilte merknader utover det som er nevnt ovenfor hvem som utøver tilsynsansvaret.

Ny bestemmelse om nedregulering eller utkobling av produksjon

Statnett støtter forslaget. I likhet med departementet mener Statnett at dette er et egnet virkemiddel for å bidra til effektiv utnyttelse og utvikling av nettet. Samtidig harmonerer denne adgangen til å inngå avtaler med de nye reglene om anleggsbidrag, som hviler på at kunden skal stå overfor prissignaler, og derfor ha mulighet til å inngå avtale om produksjonsbegrensninger dersom det vurderes som en mer kostnadseffektiv løsning enn utbygging av nytt nett.

Statnett påpeker at slike avtaler må gjøres kjent for aktørene i markedet og for Statnett som systemansvarlig. Det er fordi disse avtalene vil legge begrensninger på hva produsenten faktisk kan produsere og dermed vil avtalene også begrense hva

produsentene har rett til å melde inn i markedene og til Systemansvarlig. Vi oppfatter at avtalene vil utformes slik at produsentene i definerte perioder av året gis rett til å mate inn en lavere produksjon enn installert effekt i anlegget. Statnett forventer at bransjen vil finne egnede måter å gjøre den informasjonen tilgjengelig for aktørene i markedet, på samme måte som markedet i dag kjenner til kapasitetene i de ulike anleggene.

For det tilfellet at produsentene ikke overholder begrensningene i avtalene, anser Statnett det som brudd på produsentenes plikter etter forskrift om systemansvaret, jf. ny § 8a andre ledd. Herunder plikten til å utarbeide produksjonsplaner i tråd med produsentens forpliktelser og rettigheter. Dersom Systemansvarlig blir påført kostnader som følge av et slikt brudd vil produsenten være erstatningsansvarlig overfor Statnett.

Statnett mener departementet bør vurdere om tilsvarende avtaler også burde kunne inngås med uttakskunder. Hensikten bak forslaget gjør seg gjeldende på samme måte der. For eksempel vil sluttbrukere med alternativ energikilde (fleksible uttakskunder) kunne se nytten i å akseptere et noe lavere effektuttak i enkelttimer fremfor kostnadene ved å investere i nettanlegg som dimensjoneres ut fra maksimalt effektuttak. Som for produsenter vil slik avtale forutsette enighet, og uttakskunden kan motsette seg avtale og velge å heller peke på nettselskapenes plikter etter energiloven § 3-4 til å investere i nødvendig nettanlegg uten begrensninger. På den bakgrunn mener vi hensynet til uttakskundene er godt ivaretatt.

Statnett oppfatter at med forslaget fra departementet flyttes dagens § 3-4 om tilknytningsplikt for produksjonsanlegg fra energilovforskriften til den nye forskriften om nettregulering og energimarkedet. Dersom den imidlertid også blir stående i energilovforskriften bør endringen også tas inn der, for å unngå uklarheter.

Høringsnotat 2 – ny forskrift om Energiklagenemnd

Forskriften regulerer opprettelsen av en uavhengig klagenemnd for vedtak av Reguleringsmyndigheten for energi (RME). Klagenemnda skal i likhet med RME være administrativt underlagt OED. Slik vi forstår det skal klager på NVEs vedtak behandles av OED. Klager på vedtak fra RME skal behandles av Energiklagenemnda.

Vi noterer oss at det foreslås at lederen for klagenemnda skal være enten jurist eller økonom. Vi legger til grunn at mange av klagene vil ha stort innslag av tekniske begrunnelser, og vi forutsetter at nemnda også består av medlemmer som innehar solid teknisk kompetanse.

Avslutningsvis vil vi påpeke viktigheten av ikke bare en kompetent nemnd, men også at sekretariatet blir tilstrekkelig bemannet for å kunne håndtere saksmengden som kan forventes, slik at sakene kan håndteres med tilstrekkelig kvalitet og hurtighet.

Høringsnotat 3 – forskrifter til gjennomføring av tre forordninger

Statnett har ikke merknader til at forordning (EF) 713/2009, (EF) 714/2009 og (EU) 543/2013 gjennomføres i norsk rett gjennom tre respektive forskrifter, og henviser til EØS-avtalen artikkel 7 bokstav a) om at forordninger "*som sådan*" skal gjøres til en del av rettsordenen med de særlige tilpasningene som følger av EØS-komiteens beslutning nr. 93/2017 av 5. mai 2017.

Samarbeidet mellom reguleringsmyndigheter på energiområdet er en viktig arena for å ivareta norske interesser og velfungerende, effektive markeder, og det er derfor positivt at norsk reguleringsmyndighet gis rett til å delta. Tilsvarende er det viktig at Statnett kan delta fullt ut gjennom organisasjonen for systemansvarlige selskaper (ENTSO-E).

Statnett er av den oppfatning at transparensforordningen bidrar til økt effektivitet i kraftmarkedet i Europa, ved at forventninger til fremtidige priser baseres på bred informasjon om fundamentale forhold for produksjon, overføring og forbruk av elektrisk kraft. Dette muliggjør bedre økonomiske beslutninger om drift, driftsstopp for vedlikehold om investeringer.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det nye regelverket er detaljert og komplisert, og vil kreve ressurser å sette seg inn i og følge for alle aktører i kraftsystemet. Som nevnt er det også avgjørende at forvaltningen, herunder den nye energiklagenemnda, gis tilstrekkelige ressurser for å sikre effektiv saks- og klagebehandling. Statnett vil fremover omfattes av krav fra både NVE og RME. Vi legger til grunn at det vil være balanse mellom de krav som stilles og den økonomiske reguleringen.

Vennlig hilsen

Knut Hundhammer

Konserndirektør

Statnett SF

[Klikk her for å legge inn tekst.](#)

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Olje- og energidepartementet (OED)	Olav Boge	Postboks 8148 Dep.	0033 OSLO